

21.5.2010

Dnro 4058/4/08

Ratkaisija: Oikeusasiamies Petri Jääskeläinen

Esittelijä: Vanhempi oikeusasiamiehensihteeri Håkan Stoor

POTILASREKISTERIN LOKITIE TOJEN TARKASTAMINEN / TILLGÅNG TILL LOGGFILEN I ETT PATIENTREGISTER

1

KANTELU

Pyysitte kirjeessänne eduskunnan oikeusasiamiestä tutkimaan, onko Teiltä evätty oikeus tarkastaa potilastietoihinne liittyvät lokitiedot, jotka sisältyivät **A:n** seudun terveystieteiskeskuntayhtymän potilastietojärjestelmään (nykyisin **A:n** kaupungin perusturvapalvelut).

Olen tutkinut asianne, mutta en ole havainnut siinä oikeusasiamiehen toimenpiteitä edellyttävää lainvastaista menettelyä tai velvollisuuden laiminlyöntiä.

Perustelen kannanottoani seuraavasti.

Olette 9.10.2008 pyytänyt lähettämään kirjallisesti omien potilastietojenne lokitiedot 15.12.2006 alkaen selkokielisinä. Teille vastattiin kirjeellä 4.12.2008, että voitte tutustua tietoihin yhdessä johtavan lääkärin kanssa.

A:n kaupungin perusturvapalveluiden antaman selvityksen mukaan lokitietojen tarkastaminen tehdään henkilökohtaisella käynnillä, koska näin tiedon antajalla on mahdollisuus antaa samalla asiantuntija-apua tietojen tulkitsemiseksi ja selvittämiseksi asiakkaalle ymmärrettävässä muodossa (selvitys oheistetaan tiedokseen).

Voimassa olevassa lainsäädännössä ei ole toistaiseksi yksityiskohtaisia säännöksiä lokitietojen tarkastamisesta. Asiasta säädetään tosin sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetun lain (159/2007) 18 §:ssä, mutta tämä säännös ei ole lain 25 §:n mukaan vielä tullut voimaan.

Nykyisen lainsäädännön mukaan on katsottu, että potilaalla saattaa olla oikeus tutustua lokitietoihinsa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999, julkisuuslaki) asianosaisjulkisuutta koskevien säännösten nojalla. Näin todetaan esim. tietosuojavaltuutetun toimiston julkaisussa Käyttäjälökiön tietojen käsittely henkilötietolain mukaan (Asiaa tietosuojasta 1/2003):

Henkilötietolain mukainen tarkastusoikeus koskee rekisteröityä itseään koskevia henkilötietoja. Rekisterin suojaamiseksi toteutettuun lokiin tallentuu tietoja henkilötietoja käsittelevistä muista henkilöistä. Näin ollen tarkastusoikeus on vain henkilötietoja käsittelevillä henkilöillä itseään koskeviin tietoihin. Rekisteröity voi tilanteessa, jossa on perusteltu syy epäillä rikosta, saattaa asian tietosuojavaltuutetun tai poliisin tutkittavaksi.

Rekisteröity (esim. asiakas tai potilas), jonka eduksi lokijärjestelmä on luotu, voi olla oikeutettu saamaan tietoonsa sen, kuka häntä koskevia tietoja on käsitellyt julkisuuslain asianosaiselle kuuluvan tiedonsaantioikeuden nojalla.

Asianosaisjulkisuuteen perustuva tarkastusoikeus edellyttää, että potilas osoittaa, että tiedot ovat tarpeen esim. hoitovirheen selvittämiseksi tai tietojen väärinkäytökseen liittyvän rikosilmoituksen tekemiseksi.

Jos kyseessä on asianosaisjulkisuuteen perustuva tiedonsaantioikeus, tiedot on julkisuuslain 16 §:n mukaan pääsääntöisesti annettava pyydetyssä muodossa:

Viranomaisen asiakirjan sisällöstä annetaan tieto suullisesti taikka antamalla asiakirja viranomaisen luona nähtäväksi ja jäljennettäväksi tai kuunneltavaksi tai antamalla siitä kopio tai tuloste. Tieto asiakirjan julkisesta sisällöstä on annettava pyydetyllä tavalla, jollei pyynnön noudattaminen asiakirjojen suuren määrän tai asiakirjan kopioinnin vaikeuden tai muun niihin verrattavan syyn vuoksi aiheuta kohtuutonta haittaa virkatoiminnalle.

Säännöksestä käy kuitenkin ilmi, että asiakirja voidaan perustellusta syystä antaa viranomaisen päättämällä tavalla. Tässä tapauksessa olitte pyytäneet tiedot selkokielistä. Selvityksen mukaan ajankäytöllisesti ei ole mahdollista, että johtava lääkäri laatisi kirjalliset, selkokielist selosteet jokaisesta lokimerkinnästä vuosien ajalta.

Edellä kerrottuun viitaten, katson, että kuntayhtymän viranomaiset eivät ole menetelleet lainvastaisesti tarjotessaan Teille mahdollisuutta tutustua lokitietoihinne yhdessä johtavan lääkärin kanssa.

Sen sijaan kiinnitän huomiota siihen, että jos 9.10.2008 lähettämämme kirjettä pidetään julkisuuslain mukaisena asiakirjapyyntönä, siihen olisi julkisuuslain 14 §:n mukaan tullut vastata mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään kahden viikon kuluessa siitä, kun viranomainen on saanut asiakirjan saamista koskevan pyynnön ja viimeistään kuukauden kuluessa.

Kirjeeseen tehtyjen merkintöjen mukaan se on saapunut viimeistään 16.10.2008 potilasasiainmiehelle, joka ei kuitenkaan ole tietojen antamisesta päättävä viranomainen. Merkintöjen mukaan kirje on siirretty tietohallintopäällikölle 24.10.2008. Tämän mukaan kirjeeseen olisi julkisuuslain mukaan tullut vastata viimeistään 24.11.2008. Kun kuitenkin otetaan huomioon, että kirjeeseen vastattiin pian tämän jälkeen, 4.12.2008, ja kun lokitietojen tarkastamismenettelyä koskevat säännökset ovat tulkinnanvaraisia, kuntayhtymän menettely ei anna minulle aiheutta toimenpiteisiin. Lähetän kuitenkin jäljennöksen tästä päätöksestäni **A:n** kaupungin perusturvapalveluihin.

Kirjeenne liitteet palautetaan ohessa.